

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA DIN PETROȘANI
ȘCOALA DOCTORALĂ**

REZUMAT

TEZĂ DE DOCTORAT

**STUDIU PRIVIND POSIBILITĂȚILE DE CREȘTERE A EFICIENȚEI SISTEMULUI
DECIZIONAL ÎN ACHIZIȚIILE PUBLICE ALE ECHIPAMENTELOR**

INDUSTRIALE

**Coordonator științific,
Acad.prof.univ.dr.ing. Iliș Nicolae**

**Doctorand,
Ing. Șoica Florin Flavius**

PETROȘANI, 2017

Cuprins

<i>Introducere</i>	6
CAPITOLUL I	
<i>Incertitudinea și riscul în achizițiile publice</i>	13
1.1. <i>Contractele comerciale</i>	14
1.2. <i>Conceptul de incertitudine</i>	18
1.3. <i>Conceptul de risc</i>	20
1.4. <i>Măsurarea riscului</i>	22
1.5. <i>Risc, incertitudine sau probabilitate ?</i>	24
1.6. <i>Atitudinea față de risc</i>	29
1.7. <i>Concluzii preliminare</i>	31
CAPITOLUL II	
<i>Decizia și metode de fundamentare și optimizare a deciziilor</i>	34
2.1. <i>Conceptul de decizie și rolul acesteia</i>	34
2.2. <i>Sistemul decizional</i>	36
2.3. <i>Metode și tehnici de fundamentare a deciziilor</i>	43
2.4. <i>Optimizarea și îmbunătățirea procesului decizional</i>	56
2.5. <i>Concluzii preliminare</i>	60
CAPITOLUL III	
<i>Strategia națională în domeniul achizițiilor publice</i>	62
3.1. <i>Necesitatea elaborării unei strategii naționale</i>	62
3.2. <i>Deficiențe ale sistemului național al achizițiilor publice</i>	64
3.3. <i>Obiective, principii generale și direcții de acțiune</i>	66
3.4. <i>Aplicarea și impactul preconizat al măsurilor propuse</i>	70
3.5. <i>Concluzii preliminare</i>	77
CAPITOLUL IV	
<i>Evoluția achizițiilor publice în România</i>	78
4.1. <i>Variația principalilor indicatori ai achizițiilor publice</i>	78
4.2. <i>Evoluția utilizării Internet-ului, ca mijloc de desfășurare a achizițiilor</i>	86
4.3. <i>Sistemul electronic al achizițiilor publice din România</i>	91
4.4. <i>Concluzii preliminare</i>	96
CAPITOLUL V	
<i>Studiu critic privind eficiența sistemului de achiziții publice din România</i>	98
5.1 <i>Analiza diagnostic a sistemului de achiziții publice</i>	98
5.1.1. <i>Analiza SWOT a sistemului de achiziții publice</i>	98

5.1.2. Achiziția directă	100
5.1.3. Estimarea valorii contractului de achiziție publică	103
5.1.4. Procedurile de atribuire și derularea acestora	105
5.1.5. Criterii de calificare și selecție	108
5.2 Studiu de caz	110
5.3 Concluzii preliminare.....	119
CAPITOLUL VI	
<i>Propuneri de îmbunătățire a sistemului de achiziții publice din România.....</i>	<i>120</i>
CAPITOLUL VII	
<i>Concluzii finale, contribuții personale și direcții viitoare de cercetare.....</i>	<i>124</i>
<i>Bibliografie .....</i>	<i>135</i>

Teza de doctorat tratează problematica achizițiilor publice în România. Achizițiile publice reprezintă un domeniu vast, de maximă importanță. Nu există organizație în care să nu se efectueze achiziții, începând de la achiziții pentru desfășurarea activităților curente până la organizarea sau participarea la licitații. În particular nu există instituție publică a cărei organigramă să nu cuprindă cel puțin un compartiment de achiziții care să se ocupe în special de efectuarea achizițiilor publice necesare instituției.

Prin prezenta teză de doctorat mi-am propus să realizez un studiu care să ofere idei noi de îmbunătățire a proceselor decizionale implicate în achizițiile publice din România. În același timp cercetarea efectuată urmărește realizarea unei analize exhaustive a întregului sistem de achiziții publice, în contextul modificărilor legislative continue, atât la nivel european cât și intern.

Teza este structurată în șapte capitole astfel:

Cele șapte capitole sunt precedate de o Introducere, care prezintă importanța temei de doctorat în contextul actual al reglementărilor legislative în domeniu achizițiilor publice.

Capitolul I intitulat ”Incertitudinea și riscul în achizițiile publice” prezintă un studiu amănunțit privind două noțiuni fundamentale : incertitudinea și riscul. De asemenea în acest capitol am prezentat principalele metode de măsurare a riscului și un studiu comparativ între incertitudine, risc și probabilitate, contribuind astfel la separarea clară a acestor termeni fundamentali. În finalul capitolului I am analizat atitudinea față de risc a managerilor implicați în derularea procedurilor de achiziție publică.

Capitolul II intitulat ”Decizia și metode de fundamentare și optimizare a deciziilor” prezintă procesul complex al luării de decizii, de la tipologia deciziilor și condițiile de luare a deciziilor până la structura sistemului decizional. În continuare am cercetat metodele și tehnicile de fundamentare a deciziilor atât în condiții de certitudine cât și în condiții de incertitudine. Mai

mult pentru o mai bună fundamentare a deciziilor în acest capitolul am prezentat și analizat regulile fundamentale de alegere a celei mai bune alternative decizionale în condiții de incertitudine sau risc :

1. Regula maximax sau optimistă
2. Regula maximin sau pesimistă (regula lui Wald)
3. Regula lui Hurwicz
4. Regula lui Savage (regula regretului)
5. Regula repartiției uniforme (regula lui Laplace)
6. Regula probabilității maxime (regula verosimilității maxime)
7. Regula valorii așteptate sau regula profitului mediu (Regula lui Bayes)
8. Regula lui Markowitz

În finalul capitolul am prezentat câteva posibilități de optimizare și îmbunătățire a procesului decizional.

Capitolul III intitulat ”Strategia națională în domeniul achizițiilor publice” prezintă strategia Guvernului României în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2015-2020, doctorandul examinând următoarele aspecte:

- necesitatea elaborării unei strategii naționale
- deficiențe ale sistemului național al achizițiilor publice
- obiective, principiile generale și direcțiile de acțiune ale strategiei
- aplicarea și impactul preconizat al măsurilor propuse de strategie

Capitolul IV intitulat ”Evoluția achizițiilor publice în România” reprezintă un studiu evolutiv-istoric al indicatorilor de performanță a achizițiilor publice în perioada 2009-2015. Pentru realizarea acestui studiu am colectat toate datele statistice disponibile în la momentul redactării tezei pentru realizarea unei baze de date privind indicatorii de performanță menționați. În continuare am realizat și reprezentarea grafică a evoluției în timp a principalilor indicatori de performanță a achizițiilor publice realizate în perioada 2009 – 2015, respectiv a noilor indicatori de performanță introduși odată cu anul 2012. În continuare m-am concentrat asupra evoluției utilizării internetului ca mijloc de realizare a achizițiilor, fiind un domeniu în plină dezvoltare în țara noastră. În cadrul acestei problematici am cercetat concepte precum comerțul electronic sau e-commerce așa cum este regăsit în mediul on-line, S.E.A.P. –ul (sistemul electronic al achizițiilor publice din Romania), e-business-ul, e-government-ul, etc.

În capitolul V intitulat ”Studiu critic privind eficiența sistemului de achiziții publice din România” am prezentat un studiu critic privind întreaga desfășurare a procesului de achiziție publică și un studiu de caz bazat pe un chestionar concepție proprie. Astfel în cadrul cercetării

efectuate în acest capitol m-am axat pe probleme cheie precum : achiziția directă, estimarea valorii contractului de achiziție publică, derularea procedurilor de atribuire, criteriile de calificare a ofertanților și criteriile de selecție a ofertelor. În cadrul studiului de caz am conceput un chestionar format din 14 întrebări și l-am distribuit mai multor angajați din cadrul mai multor autorități contractante și operatori economici obținând 34 chestionare completate. În urma centralizării răspunsurilor din chestionare am obținut rezultate extrem de relevante și corespunzătoare realității cunoscute, conturând următoarele concluzii principale :

- 82,35% din personalul implicat în domeniul achizițiilor publice au absolvit studii superioare, însă nici unul nu are studii superioare de specialitate ci doar cursuri de perfecționare;
- una dintre marile probleme ale sistemului de achiziții publice din România este lipsa personalului specializat în acest domeniu. Așa cum reiese din rezultatele obținute în urma efectuării studiului de caz, un singur angajat dintre cei chestionați are atribuții exclusiv privind achizițiile publice, majoritatea având incluse în fișa postului și atribuții privind achiziții, pe lângă alte atribuții;
- dispersia după vârstă a angajaților în domeniu este una extremă, fie sunt angajați tineri fără experiență, fie sunt la final de carieră;
- doar 50% din persoanele chestionate au folosit sistemul electronic al achizițiilor publice, fără de care actualmente nu se pot face achiziții;
- este aproape unanimă părerea că piața românească este doar relativ pregătită de a înțelege și de a se folosi de sistemul achizițiilor publice;
- prin acest studiu am arătat situația de fapt în derularea proceselor de achiziții publice în cadrul diverselor companii, identificând mai multe neajunsuri.

În capitolul VI intitulat ”Propuneri de îmbunătățire a sistemului de achiziții publice din România” am prezentat propunerile mele pentru îmbunătățirea sistemului de achiziții publice, precum:

- propunerea de îmbunătățire a procedurii de achiziție directă prin introducerea alin. (5)1 la art. 7 din legea 98 / 2016 cu următorul conținut : „În cazul efectuării mai multor achiziții directe de produse sau servicii încadrate la același cod CPV, valoarea totală a achizițiilor de produse sau servicii din același cod CPV nu poate depăși limitele prevăzute la alin. (5).”;
- reducerea cheltuielilor prin centralizarea achizițiilor;
- specializarea tuturor funcționarilor care activează în domeniul achizițiilor publice;
- înlăturarea condițiilor de completare a pozițiilor din catalogul SEAP;

- implementarea unui sistem de bonusare a angajaților după rata de succes a achizițiilor publice derulare sau după rata anulării producerilor de achiziție publică derulate.

În capitolul VII intitulat ”Concluzii finale, contribuții personale și direcții viitoare de cercetare” am prezentat punctual, alături de concluzii și direcții viitoare de cercetare, contribuțiile personale. Principalele contribuții sunt :

- analiza exhaustivă a sistemului decizional (procesul complex al luării de decizii) începând de la tipologia deciziilor ajungând chiar până la studierea implicațiilor psihologice din procesul de elaborare a deciziei;
- identificarea deficiențelor sistemului național al achizițiilor publice care au condus la întocmirea Strategiei Naționale în domeniul achizițiilor publice și analiza impactului preconizat al măsurilor de rezolvare propuse;
- identificarea, investigarea și reprezentarea grafică a variației principalilor indicatori în domeniu și a celor 8 noi indicatori de performanță (introduși în anul 2012);
- identificare și prezentarea multiplele avantaje ale comerțului electronic / achizițiilor electronice (e-commerce, e-bussiness, e-auction, S.E.A.P.);
- realizarea unei analize comparative a legislațiilor (vechi și noi) în domeniul achizițiilor publice;
- realizarea studiului de caz prezentat în capitolul V și prezentarea rezultatelor obținute;
- întocmirea și prezentarea propunerilor proprii pentru îmbunătățirea modului de desfășurare a achizițiilor publice.

La finalul tezei am enumerat multiplele surse bibliografice utilizate pe parcursul cercetării mele.